

Dobový tanec? Dřina v těžkém brokátu

Renesanční hudba, brokátové šaty a vějíř v ruce. Skupina historických tanců Roseta září na hradech i zámcích



FANFÁRA. Na parket v tanečním sále nebo i na dlažební kostky na náměstí vcházejí tanečníci za doprovodu fanfáry, kterou složil Pavel Smutný. „Petr je hudební skladatel, takže nám vytvořil fanfáru, která k nám přímo pasuje. Také zřymoval texty scének,“ vysvětluje jeho žena Jaroslava Smutná. Foto: archiv skupiny historického tance Roseta

TEREZA KOLÁŘÍKOVÁ

Brno – Se šlechtickým půvabem a ladností se mezi sebou proplétají. V rukou jim zavlaže hedvábný šátek, stužka z věnečku, pak pozvednou ruce. V aristokraty se pravidelně mění členové skupiny historického tance Roseta. Trinácti tanečnickům z Brna se věnuje další díl seriálu Deníku Rovnost Společná vášeň.



Pod jménem Roseta spolu tančí tři roky a s historickými tanci vystupují několikrát ročně na zámcích, hradech, plesech, městských slavnostech a jarmarcích, historických slavnostech nebo například i v domově pro seniory. „Oslavujeme místa, kam se tematicky hodíme, bohužel pro mnoho kastelánů je organizace podobných akcí jen starost navíc,“ ří-

ká předsedkyně sdružení Jaroslava Smutná. Tanečníci mají natrénovaných kolem třiceti tanců a na každou příležitost z nich vybírají. „Trvalo nám asi rok, než jsme se rozjeli a seskládali repertoár. Loni v létě jsme už vystupovali téměř každý měsíc,“ vzpomíná Ivana Tesařová.

S deseti ženami tančili i tři muži, ale ti museli kvůli rodinným a pracovním povinnostem prozatím skončit, takže na místo nich dosadily tanečnice své partnery. „Na tréninku mezi námi pravidelně pobíhají děti, takže občas šlápneme na nějaké autíčko nebo balonek,“ směje se Smutná.

Pravidelně trénují jednou týdně a naučit se kroky může zabrat třeba jen dva tři tréninky. Samotné kroky jsou ale jen desetina celkového tance. „Stejně důležitý je i výraz, pak figury, choreografie, kontakt s ostatními tanečními partnery. A to vše musíme spojit do jednoho celku. Tanečníci se na sebe musí naladit. Proplétají se mezi sebou, přitom nemohou chodit jako na procházce, pro-

tože tancem divákům něco sdělují. A co říkají, musí mít sami v hlavě i v srdci. Teprve potom to dojde i k publiku,“ vysvětluje Smutná.

Podle mistrů

Tance, které nacvičují, se učí podle dobových zápisů starých tanečních mistrů. „Jsou v nich popsány kroky i druh tance, jestli je například párový nebo kruhový,“ dodává. Některé choreografie vymýšlí sami a někdy tanečnickům doveze hotové tance renomovaná pražská lektorka.

Před blížícím se vystoupením nacvičují několikrát týdně, i na víkendových soustředěních. Ta nejsou jen taneční, ale i divadelní. Učí se při nich pohybovat po jevišti a komunikovat s diváky. „Máme také své divadelní pásmo. Vždy sestavíme příběh inspirovaný obdobím a snažíme se, aby to bylo humorné. Není to divadlo ve stylu Shakespeara, nehledáme žádná hluboká témata, ale chceme návštěvníky pobavit a doplnit tanec i o děj,“ po-

dotýká Martina Zdražilová. Jedno z pásem popisuje příběh záletného šlechtice, další kavalírskou cestu Evropou, tu vymýšleli speciálně pro jednu svatbu. „Bratr jedné z našich tanečnic se ženil a požádal nás, abychom mu na svatbě zatančili. Říkali jsme si, že na svatbu to chce spíš příběh. Nejlépe o lásce,“ vzpomíná Smutná. K pásmům i tancům používají nejrůznější rekvizity jako věnečky, vějíře, šátky, vyšívací kruhy nebo květiny. „Pokud tančíme blízko divákům, měníme umělé květiny za živé,“ říká předsedkyně Rosety.

Nejdůležitější součástí vystoupení jsou kostýmy. Nechávací si je šit u profesionální švadleny, která se specializuje na historické kostýmy. „Šaty máme troje, gotické z doby Karla IV., z rané renesance inspirované především Itálií a venkovské k tanci v trávě nebo na zřícenině. Sami si je upravujeme, ale samet a drahý brokát k ušití svěříme raději odborníkovi,“ říká Zdražilová.

V kostýmech se jim tančí dobře, protože nemají široké

spodničky a korzety. Přesto kvůli šněrování a různým tkaničkám zabere minimálně čtvrt hodiny jeden šat s něčí pomocí obléknout. „Horší je to, když tančíme venku na sluníčku v pětácti stupních. Propotíme všechny vrstvy i samet a horší než oblékání je pak svlékání,“ směje se Smutná.

Sametové šaty také po namočení dlouho schnou, ale deště to se občas tanečníci nevyhnou. „Například na hradě Plumlov, kde se koná šermířský festival, jsme tančili venku na nezastřešeném pódiu a začalo nám pršet. Pořád jsme po sobě pokukovali, jestli to dotančíme nebo skončíme. Nakonec jsme se schovali pod přístřešek,“ dodává.

Kromě tanečního představení a divadelní scénky nabízí na akcích skupina Roseta návštěvníkům i výuku historického tance. „Lidé chodí rádi, kolikrát nás dokonce účast překvapí. Učíme je dobové kroky a lidé přitom zjišťují, že to vůbec není tak snadné, jako hodit nožku doprava a pak doleva,“ usmívá se předsedkyně.

Kastelán zámku Plumlov Pavel Zástěra o skupině říká: Tančí srdcem a s nadšením

Plumlov – Každoročně pořádá víkendové historické akce na zámku Plumlov. Se skupinou historického tance Roseta spolupracuje kastelán zámku na Olomoucku Pavel Zástěra dvě sezóny. „Příjemně mě překvapili. Předešlím jejich povitím. Přidávám jim nadšením, kterým strhnou i publikum,“ říká kastelán.

Jak jste spolu začali spolupracovat?

Hledal jsem na akce, které pořádám už patnáct let, tanečníky historického tance. Našel jsem skupinu Roseta na internetu a nejdříve nevěděl, co můžu očekávat, ale příjemně mě překvapili.

Co na nich nejvíce oceňujete?

Bezproblémovou komunikaci a spolehlivost. Je to velmi důležité, i když to diváci nevidí. Pro ně je viditelná jen ta část na pódiu, ale pro mě jako organizátora je to už jen trešnička na dortu.

Jak byste skupinu popsal?

Jsou jako velká rodina. Po domluvě s sebou berou i své děti, které pak také v dobových kostýmech pomáhají.

Jaká jsou jejich vystoupení?

Tanečníci jsou velice kreativní. Nejsou žádní dorostenčí, jsou zkušení a vždy mají v nabídce něco nového a zajímavého. Mají také krásné kostýmy. Je vidět, že to dělají srdcem a s nadšením, s péčí i pílí. Baví je to a dokážou to přenést i na publikum. (kol)

Zahradu ozařovaly stovky svíček

TEREZA KOLÁŘÍKOVÁ

Brno – Dlouhé sametové šaty se vlínají po parketu a renesanční hudba se odráží od masivních hradních zdí. Tanečníci se nechávají přenést do minulosti. Potleskem však jejich cesta časem nekončí. Na starém hradě nebo zámku mohou strávit i noci.

S úsměvem vzpomínají tanečníci skupiny historického tance Roseta na loňskou návštěvu zámku Kratochvíle v jižních Čechách. „Tančili jsme a hráli k nočním prohlídkám. Bylo to opravdu krásné, protože večer je zámek nasvícený svíčkami a má úplně jinou atmosféru. Navíc svíčky v keramických nádobách rozesta-

věli i po zahradě, takže jich tam muselo být několik set. Tančit tam pro nás byla odměna,“ vzpomíná Martina Zdražilová.

Noc na zámku

Zatímco průvodce prováděl návštěvníky zámek, soubor stál přichystaný ve dvou místnostech. Poté zatančil ve stylu dobového plesu. „Někdy můžeme na hradě či zámku zůstat i přes noc. Je to zvláštní, ale příjemný pocit, když jsme sami v uzavřeném zámku,“ dodává žena. Aby se mohli na historickou dobu lépe naladit a víc se do postav vžít, je pro ně předchozí pobyt na zámku či hradu výhodou. „Účes i kos-

tým udělají hodně, ale když na nás začne působit i prostředí, je to kouzelné,“ popisuje Jaroslava Smutná.

Préspávají v místnostech pro průvodce, někdy jen ve spacáku na matracích. „Úžasné je už jen posedět večer venku v blízkosti hradu,“ podotýká vedoucí skupiny.

I když na zámek Kratochvíle vzpomínají rádi, jeho návštěva se spojila i s nepříjemností. „Už při odjezdu se nám porouchalo auto a dvě tanečnice se zranily a musely odjet. Ve stejném místě byl také ubytovaný nějaký opilec, který se nám prošel po autě. Ale ani to nám nakonec nevzalo chuť pokračovat,“ dodává Zdražilová.

taneční skupiny



Jaroslava Smutná, 41 let, na rodičovské dovolené, Zastávka u Brna

„Je to pro mě ladný tanec při krásné hudbě. Mám ráda historii a obzvlášť renesanční hudbu.“



Martina Zdražilová, 45 let, překladatelka a průvodkyně, Brno

„Je skvělé moci tančit v krásných šatech na krásnou hudbu, navíc v historickém interiéru.“



Ivana Tesařová, 33 let, rodičovská dovolená, Brno

„Nejraději mám tanec, ale je tu i skvělá parta lidí. Někteří spolu tančí už dvanáct let.“



Svatava Párová, 54 let, administrativní pracovnice, Jedovnice

„Tanec i oblečení jsou kouzelné. Je to skvělá možnost pohybu, ráda cvičím a hlavně tančím.“



Dana Brabcová, 53 let, zdravotní sestra, Brno

„Od dětství mám ráda pohyb, tanec i hudbu. Je to také skvělé setkávání s příjemnými lidmi.“



Katarzyna Satlawa, 32 let, učitelka angličtiny, Drásov

„Když jsem se přistěhovala, našla jsem skupinu přes inzerát. Jsem moc ráda, že funguje.“



Bohumila Trzosová, 52 let, administrativní pracovnice, Brno

„Tančila jsem orientální tance, ale rozpadli jsme se. Jsem ráda, že jsem našla takovou zábavu.“

Další členové: Milena Tomanová, Kateřina Uedlová, Silvie Kafková, Libor Zdražil, Patrik Sýkora, Pavel Smutný

zajímavost

Představení obohacuje skupina i různými průpovídkami. Třeba o **zahnutých botách v Gřece**. „Nosili je hlavně pánové. Špičky bot byly tak dlouhé, že si je **uvazovali pod koleno**. V jedné kronice je doloženo, že na hradě v Českém středohoří měl kastelán ty dlouhé špičky bot okované. Když šel nádvořím za bouře, **uhodil do něj blesk**,“ říká Martina Zdražilová.